

Міністерство освіти і науки України
 Полтавський державний аграрний університет
 Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
 Інститут модернізації змісту освіти МОН України
 ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
 Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
 Національний університет біоресурсів і природокористування України
 Державна установа «Інститут економіки та прогнозування
 Національної академії наук України»
 Одеський національний економічний університет
 Сумський національний аграрний університет
 Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
 Дніпровський державний аграрно-економічний університет
 Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
 Українсько-Британський Центр Центру Європейської освіти та іноземних мов Полтавського
 державного аграрного університету
 Glendale Community College of Maricopa Community College System, Arizona (США)
 Atlântica – Instituto Universitário (Португалія)
 WSHU - Akademia Nauk Stosowanych w Poznaniu (Польща)
 Queen Mary University of London Ukrainian Society (Сполучене Королівство Великої Британії та
 Північної Ірландії)
 The University School of Occupational Safety Management in Katowice (Польща)
 Academy of Management and Administration in Opole (Польща)
 University of Economics in Bratislava (Словаччина)
 Scientific Center of Innovative Research (Естонія)
 Information Systems Management Institute (Латвія)
 Eurasian National University them. L. N. Gumilev (Казахстан)

МАТЕРІАЛИ

III Міжнародної науково-практичної конференції

**«Стратегічний менеджмент агропродовольчої сфери в
умовах глобалізації економіки: безпека, інновації,
лідерство»**

м. Полтава, 23 вересня 2025 року

3. Багорка М. О., Ільченко Т. В., Кравець О. В. Місце логістичного менеджменту в системі управління підприємством. Економіка та суспільство. Вип. 53, 2023. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-53-40>

В. Биба, к.т.н., доцент,
Д. Андрєєв, магістр, спеціальність Менеджмент,
освітня програма «Логістика»
О. Москальов, магістр, спеціальність Менеджмент,
освітня програма «Логістика»
*НУ «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»,
м. Полтава, Україна*

СТРАТЕГІЇ ЛОГІСТИЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Продовольча безпека є фундаментальною складовою національної безпеки та сталого розвитку будь-якої держави. Вона передбачає безперервне забезпечення населення якісними та доступними продуктами харчування у необхідних обсягах. В умовах глобалізації, зростання конкуренції на аграрних ринках, впливу кліматичних змін та геополітичних викликів, питання організації ефективних логістичних процесів у продовольчій сфері набуває особливої актуальності.

В Україні важливість продовольчої безпеки зросла внаслідок воєнних дій, руйнування інфраструктури, блокування портів та порушення традиційних маршрутів постачання. Ці фактори вимагають переосмислення підходів до управління логістикою, зокрема впровадження стратегій, які здатні забезпечити гнучкість, стійкість та ефективність агропродовольчих ланцюгів поставок навіть у кризових умовах.

Логістичний менеджмент у цій сфері виступає не лише інструментом оптимізації витрат і підвищення швидкості постачання, а й ключовим елементом гарантування безпеки харчових ресурсів країни. Його стратегічне значення полягає у створенні системи, здатної швидко адаптуватися до змін середовища, мінімізувати ризики та підтримувати баланс між внутрішнім попитом і експортним потенціалом.

Сучасна продовольча логістика в Україні стикається з

низкою викликів, серед яких нестабільність транспортних коридорів, зростання вартості перевезень, обмеження доступу до міжнародних ринків та потреба у модернізації складської інфраструктури. У цих умовах ключовою стає стратегія диверсифікації логістичних каналів. Замість залежності від одного маршруту чи одного виду транспорту, все більше уваги приділяється створенню альтернативних шляхів доставки. Це означає активне використання залізниці, внутрішніх водних шляхів, автомобільних маршрутів, а також мультимодальних перевезень, що поєднують кілька видів транспорту для оптимізації витрат і часу доставки.

Не менш важливим напрямом розвитку є цифровізація логістики. Впровадження сучасних інформаційних систем управління ланцюгами постачань дозволяє у режимі реального часу відстежувати переміщення вантажів, контролювати умови їх транспортування та прогнозувати можливі затримки. Використання технологій Інтернету речей та аналізу великих даних допомагає точніше планувати виробничі й логістичні процеси, оптимізувати маршрути, формувати складські запаси та навіть передбачати пікові періоди попиту на ту чи іншу продукцію.

Ще одним стратегічним кроком є розвиток інфраструктури зберігання. Наявність сучасних елеваторів, холодильних комплексів та овочесховищ дозволяє мінімізувати сезонні коливання цін і забезпечити споживачів свіжими продуктами упродовж усього року. В умовах України особливого значення набуває децентралізація складських потужностей, коли продукція зберігається не лише у великих логістичних центрах, а й у регіональних хабах, що дає змогу оперативно реагувати на зміни попиту та скорочувати логістичні витрати.

Ефективність логістичного менеджменту значно зростає завдяки партнерським та коопераційним моделям. Коли агровиробники, переробні підприємства, трейдери та транспортні компанії об'єднують зусилля, створюються умови для раціонального використання ресурсів, спільного будівництва логістичних об'єктів та інтеграції інформаційних систем. Такий підхід підвищує конкурентоспроможність агропродовольчої продукції на внутрішньому і зовнішніх ринках та зміцнює стійкість логістичної системи.

Не можна оминати увагою і питання гнучкого планування в умовах ризиків. Для цього розробляються сценарії дій на випадок перебоїв у постачанні, формуються стратегічні запаси критично важливих продуктів, а також створюються страхові резерви, що дозволяють витримати періоди кризового попиту.

Проте впровадження стратегій логістичного менеджменту супроводжується низкою проблем. Це і високі витрати на модернізацію транспортної та складської інфраструктури, і потреба у великих інвестиціях для впровадження сучасних технологій, і вплив зовнішніх факторів, зокрема воєнних дій та світової економічної нестабільності. Подолати ці труднощі можна завдяки розвитку державно-приватного партнерства, залученню міжнародних інвестицій та активній інтеграції у логістичні мережі Європейського Союзу.

Таким чином, логістичний менеджмент у продовольчій сфері – це стратегічний інструмент, який у поєднанні з інноваційними підходами та гнучким плануванням здатний не лише забезпечити продовольчу безпеку держави, а й зміцнити її економічну позицію на міжнародній арені. Для України, яка переживає складний період, саме ефективні логістичні стратегії можуть стати запорукою стабільності та розвитку агропродовольчого комплексу.

Список використаних джерел:

1. Філіпенко А.С. *Логістичний менеджмент: теорія та практика* : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2020. 312 с.
2. Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO). *The State of Food Security and Nutrition in the World 2023*. Rome: FAO, 2023.
3. Christopher M. *Logistics & Supply Chain Management*. – 6th ed. – Pearson Education, 2022. 412 p.
4. Міністерство аграрної політики та продовольства України. *Стратегія розвитку агропродовольчої сфери до 2030 року*. Київ: Мінагрополітики, 2023.
5. World Bank. *Resilient Logistics Systems: Strategies for Supply Chain Security*. Washington, DC: World Bank Group, 2022.